بِسۡمِ اللّٰهِ الرَّحۡمٰنِ الرَّحِیۡمِ

ജുമുഅ: ഖുത്വ്ബ

സംഗ്രഹം

30-1-2026

നബിതിരുമേനി(സ)യുടെ ദൈവാനുരാഗം

സയ്യിദുനാ അമീറുൽ മുഅ്മിനീൻ ഹദ്റത്ത് ഖലീഫത്തുൽ മസീഹ് അൽ ഖാമിസ് (അയ്യദഹുല്ലാഹ്..) യു.കെ യിലെ മസ്ജിദ് മുബാറക്കിൽ വച്ച് നിർവഹിച്ചത്

اَشْهَدُ اَنْ لَّا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَحْدَهٗ لَا شَرِيْكَ لَهٗ وَاَشْهَدُ اَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهٗ وَرَسُوْلُهٗ

اَمَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ - بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ -

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ ○ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ○ مٰلِكِ يَوْمِ الدِّيْنِ ○ اِيَّاكَ نَعْبُدُ وَاِيَّاكَ نَسْتَعِيْنُ ○

اِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيْمَ ○ صِرَاطَ الَّذِيْنَ اَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ ۙ غَيْرِ الْمَغْضُوْبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّآلِّيْنَ ○

തശഹ്ഹുദ്, തഅവ്വുദ്, തസ്മിയ, സൂറഃഫാത്തിഹ എന്നിവയുടെ പാരായണത്തിന് ശേഷം ഹുസൂർ അൻവർ (അയ്യദഹുല്ലാഹു..) ഇപ്രകാരം അരുളിച്ചെയ്തു:

നബി തിരുമേനി(സ)യുടെ ദൈവപ്രേമത്തിന്റെ എണ്ണമറ്റ സംഭവങ്ങളുണ്ട്, എന്നല്ല അവിടുത്തെ ഓരോ പ്രവൃത്തിയും ഓരോ സംഭവവും അവിടുത്തെ ഹൃദയത്തിൽ എപ്പോഴും ദൈവപ്രേമത്തിന്റെ ഒരു സമുദ്രം തിരതല്ലിക്കൊണ്ടിരുന്നു എന്നതിലേക്കാണ് വിരൽചൂണ്ടുന്നത്.അതിന്റെ ഒരു കാഴ്ച ഉഹുദ് യുദ്ധത്തിൽ നമുക്ക് കാണാൻ സാധിക്കും. അവിടെ നമുക്കു കാണാനാകുന്നത് അവിടുത്തെ ദൈവാനുരാഗ വിവശതയുടെ അത്ഭുതകരവും സവിശേഷവുമായ ഒരു ശൈലിയാണ്.

ഹദ്റത്ത് ബറാഅ്(റ) നിവേദന ചെയ്യുന്നു: ഉഹുദ് ദിനത്തിൽ ഞങ്ങൾ മുശ്രിക്കുകളെ നേരിട്ടു. നബിതിരുമേനി(സ) അമ്പെയ്ത്തുകാരുടെ ഒരു സംഘത്തെ നിശ്ചയിക്കുകയും ഹദ്റത്ത് അബ്ദുല്ലാഹിനെ അവരുടെ അമീറായി നിയമിക്കുകയും ചെയ്തു. ഞങ്ങൾ അവരുടെ മേൽ വിജയം കൈവരിക്കുന്നത് കണ്ടാലും നിങ്ങൾ നിങ്ങളുടെ സ്ഥാനത്ത് നിന്ന് മാറരുത് എന്ന് അവിടുന്ന് കർശന നിർദേശം നല്കി. ഇനി അവർ ഞങ്ങളുടെ മേൽ വിജയം നേടുന്നത് കണ്ടാലും ഞങ്ങളെ സഹായിക്കാൻ നിങ്ങൾ വരരുത്. അതായത് വിജയത്തിന്റെയും പരാജയത്തിന്റെയും രണ്ട് സാഹചര്യങ്ങളിലും നിങ്ങൾ നിങ്ങളുടെ സ്ഥാനം ഉപേക്ഷിക്കരുത്.യുദ്ധം നടന്നപ്പോൾ ശത്രുക്കൾ ഓടിപ്പോയെന്നും, മുശ്രിക് സ്ത്രീകൾ മലകളിലേക്ക് ഓടുന്നത് താൻ കണ്ടുവെന്നും നിവേദകൻ വിവരിക്കുന്നു . മുസ്ലിങ്ങൾ 'യുദ്ധമുതൽ, യുദ്ധമുതൽ' എന്ന് പറയാൻ തുടങ്ങി. ഹദ്റത്ത് അബ്ദുല്ലാഹ് അവരെ തടഞ്ഞു. അതായത് തന്റെ കൂടെയുള്ള സംഘത്തെ തടഞ്ഞുകൊണ്ട്, നിങ്ങൾ മാറരുതെന്ന് നബിതിരുമേനി(സ) എന്നോട് കർശന നിർദേശം നല്കിയിരുന്നു എന്ന് പറഞ്ഞു. എന്നാൽ അവർ അത് കേട്ടില്ല. അവർ ആ മലയിടുക്ക് ഉപേക്ഷിച്ച് യുദ്ധമുതൽ ശേഖരിക്കാൻ വന്നപ്പോൾ അല്ലാഹു ആ മുസ്ലിങ്ങളിൽ നിന്ന് മുഖം തിരിച്ചു. അതായത് മലയിടുക്ക് ഉപേക്ഷിച്ച് ആളുകൾ യുദ്ധമുതൽ ശേഖരിക്കാൻ വന്നപ്പോൾ അല്ലാഹു മുസ്ലീങ്ങളിൽ നിന്ന് മുഖം തിരിച്ചു. യുദ്ധഗതി മാറി, ശത്രുക്കൾ വീണ്ടും ആക്രമിക്കുകയും എഴുപത് മുസ്ലീങ്ങൾ രക്തസാക്ഷികളാകുകയും ചെയ്തു. ഈ സമയത്ത് നബിതിരുമേനി(സ) തന്റെ അനുചരന്മാരോടൊപ്പം മലയടിവാരത്തിൽ അഭയം പ്രാപിച്ചിരിക്കുകയായിരുന്നു എന്ന് പറയപ്പെടുന്നു. അപ്പോൾ അബൂസുഫ്‌യാൻ ഒരു ഉയർന്ന സ്ഥലത്ത് കയറി നിന്ന് വിളിച്ചു ചോദിച്ചു, നിങ്ങൾക്കിടയിൽ മുഹമ്മദ് ഉണ്ടോ?. അവിടുന്ന് പറഞ്ഞു, മറുപടി നല്കേണ്ടതില്ല. പിന്നീട്

അയാൾ ചോദിച്ചു, നിങ്ങൾക്കിടയിൽ ഇബ്നു ഖുഹാഫ (അബൂബക്കർ) ഉണ്ടോ? അവിടുന്ന് പറഞ്ഞു, മറുപടി നല്കേണ്ടതില്ല. പിന്നീട് അയാൾ ചോദിച്ചു, നിങ്ങൾക്കിടയിൽ ഇബ്നു ഖത്താബ് ഉമർ ഉണ്ടോ? എന്ന്. ഒരു മറുപടിയും വരാതിരുന്നപ്പോൾ അബൂസുഫ്യാൻ പറഞ്ഞു, ഇവരെല്ലാം കൊല്ലപ്പെട്ടു. ഇവർ ജീവിച്ചിരിപ്പുണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽ തീർച്ചയായും മറുപടി നല്കിയേനെ.

ഹദ്റത്ത് ഉമർ(റ)വിന് സ്വയം നിയന്ത്രിക്കാനായില്ല, അദ്ദേഹം വിളിച്ചു പറഞ്ഞു, അല്ലയോ ദൈവത്തിന്റെ ശത്രു, നീ കള്ളമാണ് പറഞ്ഞത്. നിന്നെ അപമാനിക്കുന്നവനെ അല്ലാഹു നിനക്കെതിരെ ജീവനോടെ നിർത്തിയിരിക്കുന്നു. അബൂസുഫ്യാൻ 'ഹുബൽ നീണാൾ വാഴട്ടെ'എന്ന് മുദ്രാവാക്യം വിളിച്ചു. ഇത് കേട്ടപ്പോൾ നബി തിരുമേനി(സ) അസ്വസ്ഥനാവുകയും നിങ്ങൾ ഇതിന് മറുപടി നല്കുക എന്ന് പറയുകയും ചെയ്തു. സഹാബികൾ ചോദിച്ചു, ഞങ്ങൾ എന്ത് മറുപടിയാണ് നല്കേണ്ടത്?. അവിടുന്ന് പറഞ്ഞു, അല്ലാഹു അത്യുന്നതനും മഹാനുമാകുന്നു എന്ന് പറയുക. അബൂസുഫ്യാൻ പറഞ്ഞു, ഞങ്ങൾക്ക് ഉസ്സയുണ്ട്, നിങ്ങൾക്ക് ഉസ്സയില്ല. നബി തിരുമേനി(സ) പറഞ്ഞു, ഇതിന് മറുപടി നല്കുക. സഹാബികൾ ചോദിച്ചു, എന്താണ് പറയേണ്ടത്?. അവിടുന്ന് പറഞ്ഞു, അല്ലാഹുവാണ് ഞങ്ങളുടെ സഹായി, നിങ്ങൾക്ക് ഒരു സഹായിയുമില്ല എന്ന് പറയുക.

അല്ലാഹുവിനോടുള്ള സ്നേഹത്തിൽ ശിർക്കിന്റെ അംശം പോലും വരുന്നത് നബിതിരുമേനി(സ) അനുവദിച്ചിരുന്നില്ല. ആളുകൾ കബറുകളെ ആരാധനാ കേന്ദ്രങ്ങളാക്കുമോ എന്ന ആശങ്ക അവിടുത്തേക്കുണ്ടായിരുന്നു. എന്നാൽ നിർഭാഗ്യവശാൽ ഇന്ന് അതിന് വിരുദ്ധമായ കാര്യങ്ങളാണ് നടക്കുന്നത്. ഞാൻ മുമ്പും സൂചിപ്പിച്ചിരുന്നു, മുസ്ലീങ്ങൾ പീർമാരുടെയും ഫക്കീർമാരുടെയും ഖബറുകളിൽ പോയി ആരാധിക്കുകയും സാഷ്ടാംഗം (സുജൂദ്) ചെയ്യുകയും ചെയ്യുന്നു. എന്നാൽ ഖബറുകളെ മസ്ജിദ് അഥവാ സുജൂദ് ചെയ്യുന്ന ഇടം ആക്കുന്നത് അവിടുന്ന് വിലക്കിയിട്ടുണ്ട്.

ഹദ്റത്ത് ആയിശ(റ) വിവരിക്കുന്നു: നബി തിരുമേനി(സ)യുടെ വഫാത്തിന് കാരണമായ ആ രോഗാവസ്ഥയിൽ, അതായത് അവിടുത്തെ അവസാന നിമിഷങ്ങളിൽ അവിടുന്ന് അരുളിച്ചെയ്തു: ജൂതന്മാരുടെയും ക്രിസ്ത്യാനികളുടെയും മേൽ അല്ലാഹുവിന്റെ ശാപമുണ്ടാകട്ടെ, അവർ തങ്ങളുടെ പ്രവാചകന്മാരുടെ ഖബറുകളെ മസ്ജിദാക്കി മാറ്റി. ഹദ്റത്ത് ആയിശ(റ) പറഞ്ഞു, അവിടുന്ന് ഇപ്രകാരം അരുളിച്ചെയ്തിരുന്നില്ലെങ്കിൽ അവിടുത്തെ ഖബർ തുറസ്സായ സ്ഥലത്ത് വയ്ക്കുമായിരുന്നു. എന്നാൽ അത് ഒരു മസ്ജിദാക്കപ്പെടുമോ എന്ന് ഞാൻ ഭയപ്പെടുന്നു. അതുകൊണ്ടാണ് അത് ആരാധനാ സ്ഥലമാക്കാതിരിക്കാൻ തുറസ്സായ സ്ഥലത്ത് വയ്ക്കാതിരുന്നത്.

ഇപ്പോൾ അവിടെ ഗവൺമെന്റ് അതിന്റെ ചുറ്റും കൃത്യമായ ക്രമീകരണങ്ങൾ ചെയ്തിട്ടുണ്ട്, കമ്പിവേലികളും മതിലുകളുമുണ്ട്, അങ്ങനെ യാതൊരുവിധത്തിലുള്ള ശിർക്കും നടക്കാതിരിക്കാൻ അവർ ശ്രദ്ധിക്കുന്നു. ഈ ഒരു കാര്യം എന്തായാലും അവർ നന്നായി ചെയ്തിട്ടുണ്ട്, അല്ലാഹുവിന്റെ ഏകത്വത്തെക്കുറിച്ചുള്ള വിവരണത്തിൽ ഒരു നിവേദനം ഇപ്രകാരമാണ് വരുന്നത്: ഹദ്റത്ത് ഇബ്നു അബീ കഅ്ബിൽ(റ) നിന്നുള്ള നിവേദനം, മുശ്രിക്കുകൾ നബി തിരുമേനി(സ)യോട് പറഞ്ഞു, 'താങ്കളുടെ രക്ഷിതാവിന്റെ വംശപരമ്പര ഞങ്ങൾക്ക് പറഞ്ഞുതരൂ'. അപ്പോൾ അല്ലാഹു തആലാ 'ഖുൽ ഹുവല്ലാഹു അഹദ് അല്ലാഹുസ്സമദ് എന്ന് അവതരിപ്പിച്ചു. അതായത് അല്ലാഹു ഏകനാണ്, അല്ലാഹു പരാശ്രയമുക്തനാണ്, അവൻ ഏകനും അദ്വിതീയനുമാണ്, അവൻ ആർക്കും ജന്മം നല്കിയിട്ടില്ല, ആരാലും ജനിക്കപ്പെട്ടിട്ടുമില്ല. കാരണം ജനിക്കുന്ന ഏതൊരു വസ്തുവും മരിക്കും, മരിക്കുന്ന ഏതൊരു വസ്തുവിനും ഒരു അനന്തരാവകാശിയുണ്ടാകും. എന്നാൽ അല്ലാഹു മരിക്കുകയില്ല, അവന് അനന്തരാവകാശിയുണ്ടാകില്ല, അവന് തുല്യനായി ആരുമില്ല. നിവേദകൻ പറയുന്നു, അവന് സാമ്യമുള്ളവരോ തുല്യരോ അവനെപ്പോലെയുള്ളവരോ ആരുമില്ല.

ഹദ്റത്ത് സൈദ് ബിൻ ഖാലിദ് അൽ ജുഹനി(റ) വിവരിച്ചു: ഹുദൈബിയയിൽ രാത്രിയിലുണ്ടായ മഴയ്ക്ക് ശേഷം നബി തിരുമേനി(സ) ഞങ്ങൾക്ക് സുബഹി നമസ്കാരം നിർവഹിച്ചു തന്നു. നമസ്കാരം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ അവിടുന്ന് ജനങ്ങളിലേക്ക് തിരിഞ്ഞ് ഇപ്രകാരംചോദിച്ചു:

'നിങ്ങളുടെ രക്ഷിതാവായ അല്ലാഹു എന്താണ് അരുളിച്ചെയ്തതെന്ന് നിങ്ങൾക്കറിയാമോ? 'ജനങ്ങൾ പറഞ്ഞു, 'അല്ലാഹുവിനും അവിടുത്തെ റസൂലിനുമാണ് നന്നായി അറിയാവുന്നത്'. അവിടുന്ന് പറഞ്ഞു: അല്ലാഹു അരുളിച്ചെയ്യുന്നു, 'എന്റെ ദാസന്മാരിൽ ചിലർ എന്നിൽ വിശ്വാസിക്കുന്നവരായും ചിലർ നിഷേധിക്കുന്നവരായും പ്രഭാതത്തിലേക്ക് പ്രവേശിച്ചു'. അതായത് രാത്രിയിലെ മഴ കണ്ട് പ്രഭാതമായപ്പോൾ ചിലർ വിശ്വാസികളായും ചിലർ നിഷേധികളായും തീർന്നു. 'അല്ലാഹുവിന്റെ കൃപയാലും കാരുണ്യത്താലുമാണ് ഞങ്ങൾക്ക് മഴ ലഭിച്ചത്' എന്ന് ആരെങ്കിലും പറഞ്ഞാൽ അവൻ എന്നിൽ വിശ്വസിക്കുന്നവനാണ്. നക്ഷത്രങ്ങൾ കാരണമാണ് മഴ ലഭിച്ചതെന്ന് ആരെങ്കിലും പറഞ്ഞാൽ അവൻ എന്നെ നിഷേധിക്കുന്നവനും നക്ഷത്രത്തിൽ വിശ്വസിക്കുന്നവനുമാണ്.

മഹ്മൂദ് ബിൻ ലബീദ് വിവരിക്കുന്നു, നബി തിരുമേനി(സ) അരുളിച്ചെയ്തു: നിങ്ങളുടെ കാര്യത്തിൽ ഞാൻ ഏറ്റവും കൂടുതൽ ഭയപ്പെടുന്നത് ചെറിയ ശിർക്കിനെയാണ്. സഹാബികൾ ചോദിച്ചു, അല്ലാഹുവിന്റെ റസൂലേ, എന്താണ് ചെറിയ ശിർക്ക്? നബി തിരുമേനി(സ) അരുളിച്ചെയ്തു: അത് റിയാഅ് അഥവാ പ്രകടനാത്മകതയാണ്. അതുകൊണ്ട് നമ്മൾ സ്വന്തം പ്രവൃത്തികളെപരിശോധിക്കേണ്ടതുണ്ട്. കാരണം പരലോകത്ത് ഇത്തരത്തിലുള്ള ഒരു ശിപാർശയും ഉപകരിക്കില്ല. നബിതിരുമേനി(സ)യുടെ ചര്യ പിന്തുടരുന്നതും അവിടുത്തെ അനുസരിക്കുന്നതും പിൻപറ്റുന്നതുമാണ് യഥാർത്ഥത്തിൽ ഉപകരിക്കുന്ന കാര്യങ്ങൾ. അത് അല്ലാഹു തന്നെ ഇഷ്ടപ്പെട്ട കാര്യമാണ്.

ഹദ്റത്ത് മുസ്ലിഹ് മൗഊദ്(റ) പറയുന്നു: നബി തിരുമേനി(സ)യെ നോക്കൂ, അവിടുത്തേക്ക് എന്തൊരു ഉൾക്കാഴ്ചയായിരുന്നു! എന്തൊരു സൂക്ഷ്മതയായിരുന്നു! എപ്രകാരമാണ് അവിടുന്ന് അല്ലാഹുവിനെ ഭയപ്പെട്ടിരുന്നത്. എല്ലാ മനുഷ്യരെക്കാളും പൂർണനായിരുന്നിട്ടും എല്ലാ വിധ പാപങ്ങളിൽ നിന്നും പരിശുദ്ധനായിരുന്നിട്ടും അല്ലാഹു അവിടുത്തെ സംരക്ഷകനായിരുന്നിട്ടും, ആ പവിത്രതയ്ക്കും പരിശുദ്ധിക്കുമിടയിലും അവിടുന്ന് എല്ലാ നിമിഷവും അല്ലാഹുവിനെ ഭയപ്പെട്ടിരുന്നു. നന്മയ്ക്കുമേൽ നന്മകൾ ചെയ്യുകയും അത്യുന്നതമായ പ്രവൃത്തികൾ നിർവഹിക്കുകയും ചെയ്തു. ഒരു നന്മയ്ക്ക് ശേഷം മറ്റൊരു നന്മ എന്ന നിലയിൽ അവിടുന്ന് മുന്നേറിക്കൊണ്ടിരുന്നു. തിന്മയെക്കുറിച്ച് ചോദ്യമേ ഉദിച്ചിരുന്നില്ല, അതിന്റെ ഒരു നിഴൽ പോലും അവിടെ ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. ഉന്നതമായ കർമ്മങ്ങൾ അനുഷ്ഠിക്കുകയും എല്ലാ നിമിഷവും അല്ലാഹുവിന്റെ ഇബാദത്തിൽ മുഴുകുകയും ചെയ്തിരുന്നു. അവിടുന്ന് അങ്ങേയറ്റം ഭയപ്പെടുകയും തന്റെ ഭാഗത്തു നിന്ന് കഴിയുന്നത്ര സൂക്ഷ്മത പുലർത്തുകയും ചെയ്തു. എന്നാൽ അല്ലാഹുവിന്റെ പരാശ്രയമുക്തിയിലേക്കും പ്രതാപത്തിലേക്കും നോക്കുമ്പോൾ തന്റെ എല്ലാ കർമ്മങ്ങളും സമർപ്പിച്ചുകൊണ്ട് അവിടുന്ന് ഇസ്തിഗ്ഫാർ ചെയ്യുകയും അവസരം ലഭിക്കുമ്പോഴെല്ലാം തൗബ ചെയ്യുകയുംചെയ്തിരുന്നു. അല്ലാഹുവിന്റെ സ്നേഹം എത്രത്തോളമായിരുന്നു എന്നാൽ എല്ലാ സന്ദർഭങ്ങളിലും അവിടുത്തെ പവിത്രമായ നാവ് അല്ലാഹുവിന്റെ സ്മരണയാൽ ആർദ്രമായിരുന്നു.

ഹദ്റത്ത് സംറ ബിൻ ജുൻദുബ്(റ) വിവരിക്കുന്നു, നബി തിരുമേനി(സ) അരുളിച്ചെയ്തു: നാല് കാര്യങ്ങൾ മറ്റെല്ലാ സംസാരങ്ങളെക്കാളും ശ്രേഷ്ഠമാണ്, അതിൽ ഏത് ആദ്യം തുടങ്ങിയാലും നിനക്ക് ദോഷമില്ല. ഈ കാര്യങ്ങൾ കൊണ്ട് തുടങ്ങുന്നത് ഏറ്റവും ഉത്തമവും വലിയ ബർക്കത്തുള്ളതുമാണ്. അവ ഏതെന്നാൽ: ഒന്ന് *സുബ്ഹാനല്ലാഹ്,* രണ്ട് *അൽഹംദുലില്ലാഹ്*, മൂന്ന് *ലാ ഇലാഹ ഇല്ലല്ലാഹ്,* നാല് *അല്ലാഹു അക്ബർ.* അതായത് അല്ലാഹു പരിശുദ്ധനാണ്, എല്ലാ സ്തുതിയും അല്ലാഹുവിനാണ്, അല്ലാഹു അല്ലാതെ മറ്റൊരു ആരാധ്യനില്ല, അല്ലാഹു ഏറ്റവും വലിയവനാകുന്നു. അതിനാൽ ഈ കാര്യങ്ങൾ എപ്പോഴും മനുഷ്യന്റെ മനസ്സിലുണ്ടാകുകയുംസംസാരിക്കുമ്പോഴും ജോലി ചെയ്യുമ്പോഴും ഇവ മുന്നിൽ വയ്ക്കുകയും ചെയ്താൽ അതിൽ ബർക്കത്ത് മാത്രമേ ഉണ്ടാവുകയുള്ളൂ.

ഇപ്രകാരം ഹദ്റത്ത് അബൂബക്കറ(റ)വിൽ നിന്നുള്ള ഒരു നിവേദനത്തിൽ വരുന്നു, നബി തിരുമേനി(സ)ക്ക് സന്തോഷകരമായ വല്ല കാര്യവുമുണ്ടായാലോ വല്ല സുവാർത്തയും ലഭിച്ചാലോ ഉടൻ തന്നെ അവിടുന്ന് അല്ലാഹുവിന് നന്ദി അർപ്പിക്കാനായി സാഷ്ടാംഗം(സുജൂദ്)ചെയ്യു

മായിരുന്നു.
ഹദ്റത്ത് ആയിശ(റ) മറ്റൊരു സ്ഥലത്ത് വിവരിക്കുന്നു: അല്ലാഹു എനിക്ക് നല്കിയ അനുഗ്രഹങ്ങളിൽ ഒന്നാണ് റസൂലുല്ലാഹ്(സ) എന്റെ വീട്ടിൽ വച്ചും എന്റെ ഊഴമുള്ള ദിവസവും എന്റെ നെഞ്ചിനും കഴുത്തിനുമിടയിൽ വച്ചും വഫാത്തായി എന്നത്. അവിടുത്തെ വഫാത്തിന്റെ സമയത്ത് എന്റെ ഉമിനീരും അവിടുത്തെ ഉമിനീരും തമ്മിൽ ഒത്തുചേരാൻ അല്ലാഹു ഇടയാക്കി. അത് ഇപ്രകാരമായിരുന്നു, അബ്ദുറഹ്മാൻ എന്റെ അടുക്കൽ വന്നു, അദ്ദേഹത്തിന്റെ കയ്യിൽ ഒരു മിസ്‌വാക്ക് ഉണ്ടായിരുന്നു. ഞാൻ നബി തിരുമേനി(സ)ക്ക് താങ്ങായി ഇരിക്കുകയായിരുന്നു. അവിടുന്ന് ആ മിസ്‌വാക്കിലേക്ക് നോക്കുന്നത് ഞാൻ കണ്ടു, അവിടുത്തേക്ക് മിസ്‌വാക്ക് ഇഷ്ടമാണെന്ന് എനിക്കറിയാമായിരുന്നു. ഞാൻ ചോദിച്ചു, 'ഞാൻ ഇത് അങ്ങേയ്ക്കു നല്കട്ടെയോ?' അവിടുന്ന് തലയാട്ടി 'അതെ' എന്ന് സൂചന നല്കി. ഞാൻ അത് അവിടുത്തേക്ക് നല്കിയപ്പോൾ അത് കടുപ്പമുള്ളതായി അവിടുത്തേക്ക് തോന്നി. ഞാൻ വീണ്ടും ചോദിച്ചു, 'ഞാൻ ഇത് മൃദുവാക്കി നല്കട്ടെയോ? അവിടുന്ന് 'അതെ' എന്ന് സൂചന നല്കി. ഞാൻ അത് വായയിൽ ഇട്ട് ചവച്ച് അവിടുത്തേക്ക് വേണ്ടി മൃദുവാക്കി നല്കി. അവിടുത്തെ മുന്നിൽ വെള്ളമുള്ള ഒരു പാത്രമുണ്ടായിരുന്നു. അവിടുന്ന് തന്റെ കൈകൾ വെള്ളത്തിൽ മുക്കി മുഖത്ത് തടവിക്കൊണ്ട് ഇപ്രകാരം അരുളിച്ചെയ്യുന്നുണ്ടായിരുന്നു: *ലാ ഇലാഹ ഇല്ലല്ലാഹ്, ഇന്ന ലിൽ മൗത്തി സകറാത്ത്.* അതായത് അല്ലാഹു അല്ലാതെ ആരാധനയ്ക്ക് അർഹനായി മറ്റാരുമില്ല, തീർച്ചയായും മരണത്തിന് കഠിനമായ വേദനകളുണ്ട്. പിന്നീട് അവിടുന്ന് തന്റെ കൈ ഉയർത്തിക്കൊണ്ട് പറഞ്ഞു: *അർറഫീഖിൽ അഅ്‌ലാ.* അത്യുന്നതനായ സ്നേഹിതനിലേക്ക്. അങ്ങനെ അവിടുന്ന് വഫാത്താകുകയും അവിടുത്തെ കൈ താഴേക്ക് വീഴുകയും ചെയ്തു.
ഹദ്റത്ത് മസീഹ് മൗഊദ്(അ) പ്രസ്താവിക്കുന്നു: നബിതിരുമേനി(സ)ക്ക് അന്ത്യസമയത്ത് അല്ലാഹു ഒരു തിരഞ്ഞെടുപ്പിനുള്ള അവകാശം നല്കിയിരുന്നു. അതായത് അങ്ങേക്ക് വേണമെങ്കിൽ ദുനിയാവിൽ തുടരാം, അല്ലെങ്കിൽ എന്റെ അടുത്തേക്ക് വരാം. അവിടുന്ന് അപേക്ഷിച്ചു, 'എന്റെ രക്ഷിതാവേ, ഇപ്പോൾ ഞാൻ അങ്ങയുടെ അടുത്തേക്ക് വരാനാണ് ആഗ്രഹിക്കുന്നത്'. അവിടുത്തെ ആത്മാവ് വിട്ടുപിരിയുമ്പോൾ ഉച്ചരിച്ച അവസാന വാക്ക് 'ബിർറഫീഖിൽ അഅ്‌ലാ' എന്നതായിരുന്നു. അതായത് ഇനി എനിക്ക് ഇവിടെ കഴിയേണ്ടതില്ല, എനിക്ക് എന്റെ ദൈവത്തിന്റെ അടുത്തേക്ക് പോകണം.
അല്ലാഹുമ്മ സല്ലി അലാ മുഹമ്മദിൻ വ അലാ ആലി മുഹമ്മദിൻ വ ബാരിക് വ സല്ലിം ഇന്നക്ക ഹമീദും മജീദ്.

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ نَحْمَدُهٗ وَ نَسْتَعِيْنُهٗ وَ نَسْتَغْفِرُهٗ وَنُؤْمِنُ
بِهٖ وَ نَتَوَكَّلُ عَلَيْهِ وَ نَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنْ شُرُوْرِ اَنْفُسِنَا وَ
مِنْ سَيِّئَاتِ اَعْمَالِنَا مَنْ يَّهْدِهِ اللّٰهُ فَلَا مُضِلَّ لَهٗ وَمَنْ
يُّضْلِلْهُ فَلَا هَادِيَ لَهٗ ـ وَنَشْهَدُ اَنْ لَّآ اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَنَشْهَدُ اَنَّ
مُحَمَّدًا عَبْدُهٗ وَ رَسُوْلُهٗ ـ عِبَادَ اللّٰهِ رَحِمَكُمُ اللّٰهُ اِنَّ اللّٰهَ يَاْمُرُ
بِالْعَدْلِ وَ الْاِحْسَانِ وَ اِيْتَاءِ ذِي الْقُرْبٰى وَ يَنْهٰى عَنِ الْفَحْشَاءِ
وَالْمُنْكَرِ وَ الْبَغْيِ يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُوْنَ اُذْكُرُوا اللّٰهَ
يَذْكُرْكُمْ وَادْعُوْهُ يَسْتَجِبْ لَكُمْ وَلَذِكْرُ اللّٰهِ اَكْبَرُ ـ

FRIDAY SERMON SUMMARY DELIVERED BY**HAZRAT KHALIFATUL MASIH V(ATBA)**
ISLAMABAD UK ON 30.1.2026
SUMMARIZED BY MAJLIS ANSARULLAH BHARAT
MALAYALAM TRANSLATION BY AMNAS PK
FOR MALAYALAM DESK, QADIAN
PUBLISHED BY NAZARAT NASHR-O-ISHAAT,
SADR ANJUMAN AHMADIYYA QADIAN 143516